

“Benim Çocuğum” filmi, yedi ebeveynin çocukları üzerinden, cinsel yönelimlerin toplumsal karşılıklarını ele alıyor

'Normal' çoğunluğun kendisiyle yüzleşmesi

■ Toplum, farklı kültürel cemaatlerin bir bileşkesi mi, yoksa haklara sahip bireylerin özgürlüklerinin, yaşam koşullarının, biçimlerinin, içinde yaşadıkları toplumun atmosferiyle belirlendiği bir yapı mı?

■ Film, toplumsal bir konu olan LGBT bireylerin varolma mücadelesini bir kültürel fark, renk, doku olarak değil, içinde yaşadığımız toplumun bir gerçekliği olarak ele almayı başarıyor.

HAKKI BAŞGÜNEY

Can Candan'ın “Duvarlar, Ma-uern, Walls” ve “3 Saat” filmle-ri ülkemizdeki belgesel sinema konusundaki genel ilgisizlikle, gösterim kısıtları gibi engellerle karşılaşsa da, izleme imkanına kavuşan herkes tarafından ilgi ve be-ğeniyle karşılandı.

Berlin Duvarı'nın yıkıldığı günlerde Türkiyelilerin sorunlarını, uğradıkları ırkçı saldırıları ve duvarın yıkılışına nasıl tepki verdiklerini konu alan ilk uzun metraj film “Duvarlar, Mauern, Walls” yönetmenin de gençlik çalışması olarak ülkenin, dünyanın, Türkiyelilerin karşılaştıkları önemli toplumsal sorunlara yönetmenin kayıtsız kalmayacağına dair önemli bir işaret olarak da görülebilirdi.

Nitekim, “3 Saat”, ülkemizdeki ÖSS sınavı sürecine dair çok önemli bir belgesel çalışma oldu. Harcanan yoğun emekle, üretimin kolektif karakteriyle, teşekkürü borç bilirim. Bugün izlenimlerimi yazarken tek cümle ile aktarmak gerekirse, bence bu film hepimizi ciddi bir iç hesaplaşmaya götüren ve yanı

özgün çekim yöntemleriyle sivrilen ve eleştirel tavrın çok zengin diyaloglarla ve bir yıla yayılan tanıklıklarla zenginleştirildiği bir eser olarak, bence Türkiye belgesel sinema tarihine geçecek nitelikte bir çalışma ortaya konmuş oldu.

İÇ HESAPLAŞMAYA
ÇAĞIRAN FİLM

Şu anda ise karşımızda bir olgunluk eseri duruyor. Yönetmenin kendini öne çıkarmayı sevmediğini ve bütün çalışmalarını çok geniş bir kadroyla hayata geçirdiğini biliyorum. Ancak bu tür bir çalışma tercihi ve çok geniş kesimleri sürece katma başansı bile, yönetmenin bir özgünlüğü olarak vurgulanmayı hak ediyor.

Evet, filmin geniş kesimlerle buluşmasına az kaldı, ben filmi seyretme ayrıcalığına sahip oldum, yönetmene bir kez daha teşekkürü borç bilirim. Bugün izlenimlerimi yazarken tek cümle ile aktarmak gerekirse, bence bu film hepimizi ciddi bir iç hesaplaşmaya götüren ve yanı

başımızdaki insanların dramına, gerçeğine, hakikatine nasıl duyarsız kaldığımızı, sırtımızı döndüğümüzü hissettiren son derece etkileyici bir film.

Yönetmenle daha önce yaptığımız bir röportajda filmi çekmeye nasıl karar verdiğini sormuştum, yanıtına bu bağlantıdan ulaşmak mümkün: <http://haber.sol.org.tr/kultur-sanat/can-candanla-benim-cocugum-uzerine-haberi-51729>

Yönetmen bu röportajda yapmak istediklerine dair de ipuçları veriyordu, film çekimlerine yeni başlamakta olduğu bir dönemde ve bana kalırsa filminde yapmak istediklerini hayata geçirmeyi kesinlikle başarıyor.

Filmde yedi ebeveyn, çocuklarının “farklı” cinsel kimlik ve cinsel yönelimleri ile yüzleşme deneyimlerini aktarırken, siz de onlarla beraber kendi hayatınızı sorguluyorsunuz. Filmde yanı başınızda kendilerini koruma güdüsüyle kimliğini geriye çekmeye, saklamaya, yok saymaya çalışan arkadaşlarınızı, tanıdık-

larnızı, ya da kimliğini deklare eden ama bunun bedellerini de ağır ödeyen, sorunlar yaşayan kişileri hatırlıyor ve filmi izledikten sonra da film aklınıza geldikçe, hatırlamaya devam ediyorsunuz. Film bunu başarıyor. Yani size diyor ki, ilkokulda dalga geçtiğiniz, üniversitede garipsediğiniz ve LGBT bireyi olduğunu bile bile bu konuyu konuşmayı sürekli ertelediğiniz kişiler varlar ve onların da sizin gibi aileleri var, cinsel kimliklerini ve yönelimlerini hem kendilerinin, hem ailelerinin kabullenme süreci son derece sancılı, kırıcı, yıpratıcı ve evet yürek parçalayıcı haller alabiliyor.

FARKLILIKLAR DEĞİL ORTAKLIKLAR

Oysaki “farklı” bir cinsel kimliğe ve cinsel yönelime sahip olmaları, bu insanların hak mahrumiyetini, yok sayılmasını, baskıya maruz kalmasını asla meşru kılmıyor. Evet, film, zaten bu basit doğruyu, bu önermeyi kabul eden, bu konuda duyurulduğu olan değil, olmayan insanların da kabul etmesini hedefliyor.

Bunu yaparken de LGBT (lezbiyen, gey, biseksüel, trans) bireylerin kabul gören normdan farklı oldukları vurgusunu merkeze, asla merkeze koymuyor, yani onların farklılıklarını değil, ortaklıklarını gündeme getiriyor. Kimle ortaklıklarını? Diğer insanlarla, yurttaşlarla, vatandaşlarla ve bizle, kendini “normal” olarak tanımlayan büyük çoğunlukla.

Film toplumsal bir konu olan LGBT bireylerin varolma mücadelesini

bir kültürel fark, renk, doku olarak değil, sosyal bir mesele olarak, yani içinde yaşadığımız toplumun bir gerçekliği, haki-kati olarak ele almayı başarıyor. İçinde yaşadığımız toplumun hakim ideolojik atmosferi, zih-niyet kalıpları, toplumsal ya-şamının örgütlenme biçimleri üzerinde köklü bir sorgulama yapabilmemiz için de bir fırsat sunuyor. Daha farklı söylersek, film bu toplumun bir parçası olan ve toplumun ideolojik, dinsel, kültürel değer kalıp-larına, yargılarına göre anor-mal olarak kodlanan bir kesimi “evet öyleler, ne var? Kabul edin kardeşim” gibi bir duruşla dile getirmiyor, siz de normal değilsiniz, toplum da, ideolojik yapılar da gibi daha köklü bir sorgulama için açık kapı bıra-karak yapıyor sorgulamasını, ilki de yapılabilir, yapılıyor ama bu durumu gündeme getirmek için “anormallliği” kabul edin, biz de sizin “normalliğinizi” kabul edelim demiş oluruz, oy-sa ki bu şekilde yapınca norma, değere, kavrama, sisteme dair çok daha zengin bir tartışma zemini ile karşı karşıya kalıyo-

ruz...

Toplum nedir, farklı kültürel cemaatlerin bir bileşkesi mi, yoksa haklara sahip bireylerin özgürlüklerinin, yaşam koşullarının, biçimlerinin içinde yaşadıkları toplumun üretim biçiminden, ideolojik atmosferine kadar bir sürü faktörle belirlendiği bir yapı mı?

Bu filmi seyredenlerin il-
kini söyleyebileceklerini san-
mıyoruz, yani bu film kendi
dinamikleri olan bir cemaati,
yaşam biçimini değil, içinde
yaşadığımız toplumunun ge-
neline dair bir tartışmayı da
açabilecek bir ayrımcılık, eşit-
sizlik ve özgürlük problemini
gündeme getirmeyi başarıyor.

Gösterim ve sohbet programı

- 21 Şubat, Perşembe:

If Uluslararası Bağımsız
Filmler Festivali kap-
samında halka açık ilk
gösterim

Yer: İstinye Park Sine-
ması, Saat: 19.30

• **22 Şubat, Cuma:** 16. Uluslararası Bağımsız Filmler Festivali kapsamında, LİSTAG'lı ailelerin ve yönetmenin katılımıyla "Bir İnisiyatif: LİSTAG" etkinliği

Yer: SALT Beyoğlu,
Açık Sinema, Saat:
15.00-17.00

• **23 Şubat, Cumartesi:** If Uluslararası Bağımsız Filmler Festivali kapsamında, İstanbul Anadolu yakası gösterimi, LİSTAG'lı ailelerin ve yönetmenin katılımıyla
Yer: Cadebostan Kültür Merkezi Sineması/Saat: 17.30,19.00 Soru-Cevap

• **24 Şubat, Pazır:** İf Uluslararası Bağımsız Filmler Festivali kapsamında, İstanbul Avrupa yakası gösterimi, LİSTAG'lı ailelerin ve yönetmenin katılımıyla

Yer: Beyoğlu Fitaş Sineması / Saat: 13.00 Gösterim:
14.30 Soru-Cevap

• **24 Şubat, Pazartesi:** 16. Uluslararası Bağımsız Filmler Festivali
İf Kare Etkinliği kapsamında, 31 şehirde eşzamanlı gösterim
Yer: Türkiye’de 26 şehir ve Lefkoşa, Gümüş, Erivan, Ramallah, Kudüs, Saat: 13.00 Gösterim (TSİ) 14.30 Soru-Cevap

• **1 Mart, Cuma**, If Ankara festival gösterimi (Ankara'daki halka açık ilk gösterim), Yer: Cinemaximum CEPA Salon 2, Saat: 15.00

• **2 Mart, Cumartesi**, İf İzmir festival gösterimi (İzmir'deki halka açık ilk gösterim), Yer: Cinemaximum Forum Bornova, Saat: 13.00

